

Anonymiseret version

Oversættelse

C-577/21 – 1

Sag C-577/21

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

20. september 2021

Forelæggende ret:

Sofijski gradski sad (Bulgarien)

Afgørelse af:

11. august 2021

Sagsøgere:

LM

NO

Sagsøgt:

HUK-COBURG-Allgemeine Versicherung AG

KENDELSE [...] [udelades]

Sofijski gradski sad (byretten i Sofia) [...] [udelades]

[...] [udelades]

[...] [udelades; dommerkollegiets sammensætning og nationale retsforhandlinger] har taget hensyn til følgende forhold ved afsigelsen af kendelsen:

- 1 Ved kendelse [...] [udelades] har retten afsluttet bevisoptagelsen, indledt den mundtlige forhandling og erklæret sagen moden til påkendelse. Ved forberedelsen af afgørelsen fandt retten, at den tyske lovgivning, der finder anvendelse vedrørende forpligtelsen til at yde kompensation for et barns ikke-økonomiske skade som følge af en af forældrenes død i en trafikulykke, muligvis er i strid med EU-retten. Nærmere bestemt vedrører sagen kravet i tysk lovgivning om, at barnet

ved den smerte og overlast, som det har lidt som følge af den ene af forældrenes død, skal være blevet påført en patologisk sundhedsskade for at have ret til denne kompensation.

- 2 [...] [udelades; oplysninger om de nationale retsforhandlinger] Derfor har retten afsagt følgende

KENDELSE:

- 3 Rettens kendelse, hvorved bevisoptagelsen blev afsluttet, den mundtlige forhandling indledt og sagen erklæret moden til påkendelse, **ophæves**.
- 4 Den Europæiske Unions Domstol **forelægges** en anmodning om præjudiciel afgørelse [...] [udelades; anvisninger til domstolsadministrationen].
- 5 Sagen **udsættes** [...] [udelades] på Domstolens afgørelse om anmodningen om præjudiciel afgørelse.
- 6 [...] [udelades; oplysninger om de nationale retsforhandlinger]
- 7 [...] [udelades]

I. FAKTISKE OMSTÆNDIGHEDER

1. FAKTISKE OMSTÆNDIGHEDER, SOM PARTERNE HAR GJORT GÆLDENDE, OG PARTERNES PÅSTANDE FOR RETTEN

1.1. Sagsøgernes anbringender

- 8 I stævningen [...] [udelades] har LM og NO gennem deres juridiske repræsentant, deres far CD, erklæret, at de er døtre af AB, der døde som følge af en trafikulykke, som fandt sted den 27. juli 2014. Ulykken blev forårsaget af CD i Emsdetten (Tyskland).
- 9 Deres mors død har påført dem traumatiske psykiske sundhedsskader. Dette kommer til udtryk i følgende: søvnløshed og mareridt, humørsvingninger – irritabilitet, rastløshed, introverthed, social isolation og selvisolation, manglende interesse i tidligere underholdningsaktiviteter, lettere fremkomst af angst.
- 10 CD havde en ansvarsforsikring hos sagsøgte, »HUK-COBURG-Allgemeine Versicherung AG« (herefter »HUK«). HUK udbetalte hver af sagsøgerne en kompensation for deres mors død på 5 000,00 EUR, som de anså for at være utilstrækkelig. Sagsøgerne har gjort gældende, at der til hver af dem skal udbetales yderligere 300 000,00 leva (BGN) i kompensation, som HUK ikke har betalt dem. De har derfor nedlagt påstand om, at HUK tilpligtes at betale dem denne

komensation [...] [udelades; henvisninger til stævningen og yderligere af sagsøgernes processkridt].

1.2. Sagsøgtes anbringender

- 11 Sagsøgte, HUK, har indgivet et svarskrift, hvorved de har bestridt påstandene. Selskabet har gjort følgende gældende:

a) Tysk lovgivning finder anvendelse. Imidlertid fastsatte denne den 27. juli 2014 ikke nogen komensation for tredjeparters ikke-økonomisk skade, medmindre disse skader havde givet sig udtryk i en traumatisk sundhedsskade. Siden den 22. juli 2017 har der i tysk lovgivning gjaldt en pligt til at yde komensation for tredjeparters ikke-økonomiske skade, hvis disse personer står i et særligt nært forhold til den tilskadekomne person.

- b) AB bidrog til sin død, idet hun
- var passager i en bil, der blev kørt af en alkoholpåvirket fører
 - ikke havde spændt sikkerhedsselen.
- c) den krævede komensation er for høj. HUK har derfor nedlagt påstand om, at søgsmålet forkastes [...] [udelades].

2. FAKTISKE OMSTÆNDIGHEDER, SOM RETTEN HAR KONSTATETERET, EFTER AT DEN HAR FÅET KENDSKAB TIL PARTERNES FAKTISKE ANBRINGENDER OG DE UNDER SAGEN OPTAGNE BEVISER

- 12 AB blev født den 28. september 1987 [...] [udelades]. Den 12. maj 2006 blev hendes ældste datter NO født, og hendes yngste datter LM blev født den 27. juli 2010. Faren til disse døtre er CD [...] [udelades]. De var normale børn og blev opfostret af deres forældre [...] [udelades].
- 13 I 2013 slog CD og AB sig ned i Tyskland for at arbejde. Om aftenen den 26. juli 2014 var CD og AB til fejringen af AB's kusines søns fødselsdag. CD drak øl, og AB så dette [...] [udelades].
- 14 Efter midnat brød CD og AB op for at tage hjem, og CD kørte ca. kl. 3.00 i en bil af mærket Opel ad Neubrückenstraße i Emsdetten, region Münster, Tyskland. AB kørte med på passagersædet uden at have spændt sikkerhedsselen.
- 15 Opel-bilens hastighed var ca. 113 km/t. Den krydsede en jernbaneoverskæring og kolliderede efterfølgende med et andet køretøj, der holdt parkeret i nærheden. Efter sammenstødet mistede Opel-bilen ligevægten og kolliderede med en hegnspl. Herefter blev den liggende med hjulene opad.

- 16 AB døde som følge af denne ulykke. Såfremt AB havde spændt sikkerhedsselen, ville hun ikke være blevet påført nogen dødelige skader. Umiddelbart efter ulykken havde CD en alkoholkoncentration i blodet på 1,17 promille [...] [udelades]. Det er ubestridt, at CD på dette tidspunkt havde en ansvarsforsikring hos HUK [...] [udelades].
- 17 NO og LM befandt sig i Bulgarien, da de blev oplyst om deres mors død [...] [udelades]. Efter deres mors død sørgede og led begge børn som følge af deres tab; de græd og sørgede over hende. Der opstod spændinger, når deres mors død blev nævnt; de følte en følelsesmæssig tomhed; de længtes efter at omfavne [deres mor]. De har ikke lidt nogen patologiske sundhedsskader som følge af deres mors død [...] [udelades].
- 18 Den 27. juli 2017 udbetalte HUK til hver af [sagsøgerne], LM og NO, [...] [udelades] en kompensation på 5 000,00 EUR. Kompensationen blev ikke udbetalt for ikke-økonomisk skade [...] [udelades].

III. NATIONAL LOVGIVNING, DER FINDER ANVENDELSE

- 19 Ved kendelse [...] [udelades] har Sofijski gradski sad fastslået, at tysk lovgivning finder anvendelse på sagen i henhold til Rom I-forordningens artikel 7, stk. 2, andet afsnit, og Rom II-forordningens artikel 4, stk. 1.
- 20 De relevante bestemmelser i den tyske lovgivning, der finder anvendelse, er:
- § 844 i den tyske Bürgerliches Gesetzbuch (den civile lovbog) inden ændringen heraf den 22. juli 2017 ved Gesetz zur Einführung eines Anspruchs auf Hinterbliebenengeld (lov om indførelse af en ret til økonomisk kompensation til efterladte),
 - den civile lovbogs § 823 og 253,
 - § 115 i Gesetz über den Versicherungsvertrag (lov om forsikringsaftaler),
 - dom afsagt af den tyske Bundesgerichtshof (forbundsdomstol) af 10. maj 2015, BGH VI ZR 8/14, og af 16. januar 2001, BGH VI ZR 381/99 [...] [udelades].

IV. EU-RETSLIGE FORSKRIFTER, SOM ØNSKES FORTOLKET

- 21 [...] [udelades]
- Artikel 1, stk. 1, i Rådets andet direktiv 84/5/EØF af 30. december 1983 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om ansvarsforsikring for motorkøretøjer.

V. BEGRUNDELSE FOR, AT RETTEN ER AF DEN OPFATTELSE, AT DEN ANMODEDE PRÆJUDICIELLE AFGØRELSE ER RELEVANT FOR AT KUNNE TRÆFFE EN KORREKT AFGØRELSE AF SAGEN

- 22 I henhold til den relevante retspraksis fra Bundesgerichtshof skal der kun ydes kompensation for smerte og overlast ved en af forældrenes død, hvis denne smerte og overlast har medført en patologisk sundhedsskade – en sygdom (Bundesgerichtshofs dom af 10.5.2015 BGH VI ZR 8/14, og af 16.1.2001, BGH VI ZR 381/99). I den foreliggende sag skal sagsøgernes søgsmål forkastes, hvis denne fortolkning fra Bundesgerichtshof finder anvendelse, eftersom den smerte og overlast, som de er blevet påført som følge af deres mors død, ikke har medført en patologisk sundhedsskade hos dem.
- 23 Begrebet »personskade« som omhandlet i artikel 1, stk. 1, i direktiv 84/5/EØF og artikel 1, stk. 1, i [Rådets tredje direktiv 90/232/EØF af 14. maj 1990 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om ansvarsforsikring for motorkøretøjer] omfatter også psykiske sygdomme og lidelser (Domstolens dom af 24.10.2013, Drozdovs, C-277/12, EU:C:2013:685, præmis 38). Desuden skal dette begreb fortolkes bredt (Drozdovs-dommen, præmis 40).
- 24 Bundesgerichtshofs vurdering, hvorefter sygdommene og lidelserne skal have medført en patologisk sundhedsskade, indskrænker fortolkningen af begrebet »personskade« i betydelig grad. Desuden begrænser denne indskrænkning af fortolkningen af begrebet »personskade« i praksis i vidt omfang den personkreds, som har ret til kompensation for ikke-økonomisk skade som følge af en pårørendes død i en trafikulykke.
- 25 Det er muligt, at Bundesgerichtshofs fortolkning er i strid med EU-retten, for ved at indskrænke den personkreds, der skal modtage kompensation for ikke-økonomisk skade som følge af en pårørendes død i en trafikulykke, begrænser denne fortolkning den effektive virkning af direktiv 84/5/EØF og direktiv 90/232/EØF. Af denne grund stiller Sofijski gradski sad Domstolen det første spørgsmål i den foreliggende anmodning om præjudiciel afgørelse.
- 26 Hvis der er tale om en tvist mellem private, er den nationale ret ikke forpligtet til at undlade at anvende bestemmelser i sin nationale ret, der er i strid med et EU-direktiv (Domstolens dom af 7.8.2018, Smith, C-122/17, EU:C:2018:631, præmis 49). Den nationale ret er dog forpligtet til på forhånd at fortolke den nationale lovgivning således, at den er i overensstemmelse med EU-retten (ibid.).
- 27 I den foreliggende sag er Bundesgerichtshofs fortolkning muligvis kun én af de mulige fortolkninger af den tyske lovgivning. Derfor har det betydning for en korrekt afgørelse af den foreliggende sag, om den forelæggende bulgarske ret kan fortolke den tyske lovgivning, der finder anvendelse (en anden medlemsstats lovgivning), ved at anvende princippet om overensstemmende fortolkning.
- 28 Såfremt Bundesgerichtshofs fortolkning af den tyske lovgivning, hvorefter der kun skal ydes kompensation for ikke-økonomisk skade, der er opstået som følge

af en nær pårørendes død i en trafikulykke, hvis der foreligger en patologisk sundhedsskade, er i strid med EU-retten, og den bulgarske ret må fortolke den tyske lovgivning i overensstemmelse med EU-retten, kan Sofijski gradski sad muligvis fortolke den tyske lovgivning anderledes end Bundesgerichtshof og tilkende sagsøgerne en kompensation. Sofijski gradski sad forelægger derfor Domstolen det første og andet spørgsmål.

VI. ANMODNING OM PRÆJUDICIEL AFGØRELSE

29 På baggrund af disse betragtninger forelægger den forelæggende ret Domstolen følgende spørgsmål til præjudiciel afgørelse:

1. Er artikel 1, stk. 1, i direktiv 84/5/EØF til hinder for en fortolkning af begrebet »personskade«, hvorefter der i tilfælde af et barns smerte og overlast som følge af en af forældrenes død i en trafikulykke kun foreligger en sådan personskade, såfremt denne smerte og overlast har medført en patologisk sundhedsskade hos barnet?

2. Gælder princippet om overensstemmende fortolkning af den nationale lovgivning, såfremt den nationale ret ikke anvender sin egen nationale lovgivning, men derimod den nationale lovgivning i en anden medlemsstat i Den Europæiske Union?

[...] [udelades]